

4. Pokora (pre mladých)

Len pokora a práca tohto mužstva nám umožňujú užívať si takéto chvíle. Veľké víťazstvo dosiahnuté enormným úsilím. Musíme bojovať ďalej, chceme ešte viac.

Tieto slová píše Giovanni Simeone po víťazstve Verony nad odvekým rivalom z Benátok. On, ale aj naši hokejoví komentátori sa dosť často vracajú k tomuto tak často zavrhanému slovu: pokora.

Don Bosco by určite súhlasil s jeho slovami: pokora a práca je to, čo človeka privádza k víťazstvu, k radosti. Ako veľmi sa mýlia tí, ktorí ponúkajú pokoru pre pokoru, pokoru, ktorá vyznieva viac ako neistota a strach. Veľmi často si myslíme, že synonymum pokory je len utiahnutosť, zriekanie sa. A hoci to tak navonok aj môže vyzerať, pokora je vždy spojená s veľkým ťahom na bránu. Aj tí najutiahnutejší svätci mali v sebe obrovskú túžbu byť blízko Boha pre dobro iných ľudí. Navonok sa zdalo, že sú to chudáčikovia, ale oni vo svojom vnútri podstúpili boje a hrdinstvá, o ktorých mnohí povrchní ľudia nemajú ani potuchy.

Pokora nie je zbabelosť a slabosť

Sv. Ignác z Loyoly vedel veľmi dobre, čo je to vojenský život: hrdinstvo v boji, ale aj „hrdinstvá“ v pití a vo flirtovaní. Keď zostal zranený ležať na zámku, lebo mu museli viackrát lámať nohu (aj tak po zvyšok života kríval), veľmi sa nudil a túžil čítať knihy, ktoré opisovali hrdinské činy slávnych mužov. Len čo sa cítil lepšie, žiadal si niečo také, aby mu prešiel čas. Ale v tom dome sa nenašla nijaká podobná kniha. Preto mu dali knihu s názvom *Život Krista a druhú Kvet svätých, obidve v materskej reči*. Môžeme si len domyslieť, s akými rozpakmi chytil do rúk tieto knihy. Ale tu u neho nastal vnútorný prerod. Zistil, že hrdinstvá a sláva sa nezískavajú len bojom navonok, ale aj vo svojom vnútri. V tejto chvíli je Ignác obrazom toľkých tvojich rovesníkov, a možno aj teba, keď rozpačitým a unudeným výrazom stojíš pred životopismi

svätých, keď ti modlitba pripadá ako nuda, keď všetky duchovné veci považuješ len za nutné zlo. Tofkí mladí hovoria: Hlavne, aby sme sa zabavili, ukázali sa v tom naj svetle a niečo znamenali v očiach iných.

Pokora Kristovho učeníka je hrdinská služba

Krásny obraz pokorného a hrdinského človeka v službe nám ponúka sv. Pavol. Svoj život opisuje Korinťanom takto: *Nikomu ničím nespôsobujeme pohoršenie, aby táto služba nebola zhanobená, ale vo všetkom sa odporúčame ako Boží služobníci: vo veľkej trpezlivosti, v súženiach, v nedostatkoch, v úzkostiach, v ranách, vo väzeniach, v nepokojoch, v námahách, v bdeniach, v pôstoch, v čistote, v poznaní, v zhovievavosti, v добрote, v Duchu Svätom, v nepokryteckej láske, v slove pravdy, v Božej moci; so zbraňami spravodlivosti v pravej i ľavej ruke, v sláve i potupe, v povesti dobrej i zlej; akoby zvodcovia, a predsa pravdiví, ako neznámi, a predsa dobre známi, ako umierajúci a, hľa, žijeme, ako trestaní, a predsa nie sme vydaní smrti, ako neustále zarmucovaní, no predsa sa radujeme, ako chudobní, a predsa mnohých obohacujeme, ako tí, čo nič nemajú, a predsa majú všetko. Korinťania, otvorene sme k vám hovorili svojimi ústami a naše srdce sa rozšírilo pre vás.*

- Toto je reč človeka, ktorý je v pokornej **službe**. Pre kresťana, na rozdiel od športovcov, pokora neslúži len na zabezpečenie dobrých výsledkov a víťazstiev. Pokora nám pomáha byť hrdinskými v službe a služba je naším veľkým víťazstvom, lebo čokoľvek sme urobili (myšlienkou, slovom, skutkom) našim bližným, urobili sme to Kristovi.
- Aby táto služba nebola zhanobená, je potrebné, **aby sme boli v službe Bohu** a nielen v službe ľuďom alebo v službe kresťanskej viere či Cirkvi. Evanjelizácia nových svetov sa, žiaľ, často stala „len službou Cirkvi a kresťanstvu“ – čo sa veľmi rýchlo zvrhlo na kolonizáciu a vnucovanie civilizovaného spôsobu života. Koľko pokory a lásky chýbalo pri evanjelizácii nových kontinentov v minulosti. Ako silne bolo zatienené evanjelium. Len Božia milosť a hrdinstvo malých a chudobných hlásateľov evanjelia dokázali, že sa kresťanstvo na iných kontinentoch ujalo. Kresťania však, žiaľ, posadnutí mocou a bohatstvom, hrdí na kresťanskú civilizáciu často zhanobili službu viery. Kresťanstvo bez pokory srdca, kresťanstvo ako nástroj civilizácie a vysoko kultúrnych mravov, to nestačí. Viera bez pokory je nebezpečná. Už v evanjeliu podľa Lukáša máme náznak veľkého upozornenia, keď Ján a Jakub vyzývali Krista, aby použil svoju moc (zvolať oheň) proti tým, ktorí mu odmietli poskytnúť prístrešie. Ježiš ich prísne napomenul. V tomto kontexte môžeme porozumieť, že Ježišove slová, ktoré nám prináša evanjelista Matúš: *Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom*, nie sú len nejakou dobromyseľnou radou, ale veľmi dôležitou požiadavkou. **Kto je kresťan a nemá pokoru, ten ohrozuje plány Božej lásky.**
- Pavol menuje všelijaké námahy, ktoré vo svojej službe prežíva (súženia, nedostatky, úzkosti,...), ale sú zaobalené trpezlivosťou a dobrotou. Je to sila Ducha Svätého, jeho útecha, ktorá ho potom smeruje k nepokryteckej láske, Božej moci, k víťaznému boju. Kto

by neobdivoval postavy ako sv. Pavol – bojujúce, statočné, trpezlivé, pravdivé. Toto je cesta kresťanskej pokory – **boj o opravdivosť, autenticnosť, spojenú s dobrotou.**

- Kto takouto cestou môže prejsť? Ten, komu nezáleží na sebe, ba ani na ničom. Nebojí sa o svoju povesť, o to, ako ho iní súdia, vie veľa zniesť, vie byť chudobný a obohatiť mnohých, vie mať nič a predsa má všetko.
- Napokon, pokornému človekovi sa rozširuje srdce, všetci majú u neho miesto. Pravá pokora nikdy nie je bez lásky, **nemá iný cieľ ako rozšíriť si srdce pre iných.**

Pokora je správne zmocnenie sa svojich darov

Pokora teda ani zďaleka nie je nejaké utiahnutie sa. Pápež František mladým jasne povedal: *Drahí mladí, nezriekajte sa toho najlepšieho vo svojej mladosti, nepozorujte život z balkóna. Nemýľte si šťastie s gaučom a netrávte celý život pred obrazovkou. Nebuďte smutným obrazom opusteného vozidla. Nebuďte zaparkovanými autami, ale snívajte a robte dobré rozhodnutia. Riskujte, aj keď sa zmýľite. Neprežívajte svoj život pod anestetikami a nepozerajte sa na svet tak, ako keby ste boli turisti. Dajte o sebe počuť! Odožehnajte od seba strachy, ktoré vás paralyzujú, nestaňte sa mladými múmiami. Žite! Usilujte sa o to najlepšie v živote! Otvorte dvierka na klieť a vyleťte von! Prosím vás, neodídte predčasne do dôchodku!* (ChV, 143) Toto zdvihnutie sa má však v sebe mať jednu dôležitú vlastnosť, totiž vedomie, ktorému nás učí sv. Pavol v jednom verši svojho listu, keď vyznáva: *Nie že by sme boli schopní vymyslieť niečo sami od seba, akoby to bolo z nás, ale naša schopnosť je z Boha.* (2Kor 3,5) Preto robíme naplno, ale vždy s vedomím, že všetko sme dostali, všetko je Božie. Aj to, čo vieme, všetko sme totiž dostali, aj schopnosť učiť sa. To je pravá pokora. Pokorne sa zmocni svojich piatich, troch alebo aj jedného talentu. Nech ťa nijaká pýcha neurobí nečinným a lenivým. Povedzme v skromnej hrdosti: Pane, toto si mi dal (skromnosť) a toto som z toho urobil (to je hrdosť). Hrdosť, ktorá je postavená na skromnom vedomí, že bez Boha by sme nič nemali a to, čo sme urobili, patrí jemu.

Pápež František nás zase vyzýva k pokore týmito podnetmi (por. ChV 41 EG 128.146.288):

- mať **pokornú istotu o svojich daroch** a vedieť **prijímať legitímnu kritiku**;
- nebyť mlčanliví a bojazliví, ale tiež **neviest donekonečna vojnu kvôli dvom alebo trom témam**;
- **mať pokoru počúvať**, nechať sa vtiahnuť do diskusie;
- **pokorne stáť pred Slovom**, ktoré nás presahuje a nebyť jeho pánmi, ale len strážcami, hlásateľmi, služobníkmi;
- neohlasovať evanjelium bez pokorného svedectva toho, **kto sa má stále čo učiť**;
- **nebáť sa byť pokornými a nežnými**, lebo to nie sú čnosti slabých, ale silných, tých, ktorí nepotrebujú zle zaobchádzať s druhými, aby sa cítili dôležití.

Rozhodneš sa pre pokoru? A v ktorej oblasti?